

Ustanovení zvláštního příjemce dávky důchodového pojištění

□

Oprávněný/á = ten, kdo je příjemcem důchodových dávek.

Zvláštní příjemce = ten, kdo je ustanoven obecním úřadem k tomu, aby přebíral dávky důchodového pojištění za oprávněného.

Pokud je někdo příjemcem dávky důchodového pojištění „**OPRÁVNĚNÝ**“ (tzn. je mu zasílán starobní, invalidní, sirotčí nebo vdovský či vdovecký důchod) a není

vzhledem ke svému zdravotnímu stavu

schopen tyto výše uvedené dávky sám převzít, aby si zajistil základní životní potřeby (např. úhrada nájemného, SIPO, pobytu v zařízení, potravinové nákupy, hygienu atd.), může místně příslušný obecní úřad

na základě žádosti

ustanovit osobu, která bude za tohoto člověka přebírat jeho důchod.

Místně příslušným obecním úřadem se rozumí ten obecní úřad, kde je oprávněný trvale bytem (tzn. pro naši oblast platí: ten, kdo nemůže přebírat dávky důchodového pojištění = oprávněný, musí být hlášen k trvalému pobytu ve Svobodě nad Úpou, aby rozhodnutí o ustanovení zvláštního příjemce mohl vydat Městský úřad ve Svobodě nad Úpou)

Zvláštního příjemce lze podle § 118 odst.3 zákona č. 582/1991 Sb. ustanovit pouze v □ těchto třech případech:

- Výplatou dávky dosavadnímu příjemci by se zřejmě nedosáhlo účelu, ke kterému má

dávka sloužit.

- Byly by poškozovány zájmy osob, které je oprávněný povinen vyživovat.
- Nemůže-li oprávněný, popřípadě jeho zákonný zástupce, výplatu přijímat.

Příklad z praxe: Máte maminku v důchodovém věku, která doposud žila sama ve své domácnosti. Prodělala mozkovou příhodu. Je dlouhodobě hospitalizována v nemocnici. Po mozkové příhodě není schopna se již podepsat a převzít od pošťačky svůj důchod, který díky tomu leží na místní pobočce České pošty a nemůže jej nikdo vyzvednout. Maminka je stále svéprávná. Tzn. nemá opatrovníka. Doposud si vše zařizovala sama. Lékaři Vám sdělili, že zdravotní stav maminky se zhoršil natolik, že se již nebude moci vrátit do své původní domácnosti. Vy potřebujete uhradit veškeré platby spojené s domácností Vaší maminky (nájemné, SIPO, povinné platby jako jsou např. splátky dluhu, úhrada poplatku za svoz odpadu, internet, vodné a stočné atd.). Potřebujete si vyzvednout důchod své maminky a uhradit všechny výše uvedené platby. Pošta Vám důchod však nevydá. V takovém případě je na zvážení podání podnětu/žádosti o ustanovení zvláštního příjemce důchodu Vaší maminky. Co to pro Vás v běžném životě znamená?

□

1. Musíte se dostavit na MěÚ ve Svobodě nad Úpou, kde v kanceláři sociální pracovnice je k dispozici formulář žádosti/podnětu k zahájení řízení o ustanovení zvláštního příjemce (viz. vzor žádosti/podnětu níže)

2. V případě zájmu o ustanovení zvláštního příjemce, vyplníte přímo v kanceláři sociální pracovnice žádost/podnět k zahájení daného řízení. Tuto žádost/podnět si osobně podepíšete.

Sebou je potřeba přinést

: svůj občanský průkaz, iniciály toho, kdo není schopen převzít dávky důchodového pojištění = oprávněného a aktuální zprávu o zdravotním stavu oprávněného.

3. Dále Vám dá sociální pracovnice podepsat souhlas se zpracováním Vašich osobních údajů, který je třeba mít ve spise vzhledem ke GDPR.

4. Sociální pracovnice Vám vysvětlí celý průběh řízení o ustanovení zvláštního příjemce a předá Vám formulář, který musíte nechat potvrdit lékařem, jenž zná aktuální zdravotní stav toho, kdo nemůže převzít dávky důchodového pojištění - oprávněného (praktický lékař, lékař v nemocnici, kde je jmenovaný/á hospitalizován/a, lékař v zařízení, kde je dotýčný/á umístěn/a)

5. S vyplněným formulářem se opět dostavíte na MěÚ ve Svobodě nad Úpou, kde si sociální pracovnice převezme vyplněný formulář od lékaře.

6. Poté sociální pracovnice osobně navštíví dotyčnou/ného, zda je pravdivé tvrzení o jeho /její aktuálním zdravotním stavu – provede sociální šetření.

7. V případě, že jmenovaný/á opravdu není schopen/a přebírat své příjmy, ani se podepsat nebo hospodařit s finančními prostředky tak, aby se dosáhlo účelů, ke kterým má dávka důchodového pojištění sloužit, musí sociální pracovník ustanovit dotyčnému opatrovníka pro řízení. Což může být kdokoliv z rodiny oprávněného nebo třetí osoba, která bude hájit zájmy a práva oprávněného/ho v daném řízení. Na základě těchto skutečností nechá sociální pracovnice žadatele, aby navrhl osobu, která by mohla vykonávat pozici opatrovníka pro řízení. Následně si ověří, zda je tato osoba osobou vhodnou. Poté vydá rozhodnutí o ustanovení opatrovníka pro řízení, který bude mít povinnost přebírat formální záležitosti za oprávněného a hájit jeho zájmy a práva v daném řízení.

8. Poté sociální pracovnice vypracuje rozhodnutí o ustanovení zvláštního příjemce, které je předáno jak žadateli, tak opatrovníkovi pro řízení. Oba mají možnost se proti rozhodnutí odvolat. V případě, že se oba chtějí vzdát práva na odvolání již při předání rozhodnutí, nabude rozhodnutí právní moci následujícím dnem.

9. Pravomocné rozhodnutí se musí zaslat na centrálu ČSSZ se sídlem: Křížová 25, Praha 5. S rozhodnutím je dobré zaslat na ČSSZ také žádost jakým způsobem si zvláštní příjemce přeje zasílat důchodové dávky oprávněného. Zda si přeje zasílat finanční prostředky oprávněného složenkou či na svůj účet. V případě zasílání na účet je třeba souběžně s pravomocným rozhodnutím zaslat na ČSSZ také vyplněný formulář „Žádost o zařízení výplaty důchodu poukazem na účet v ČR – majitel účet“ (viz. vzor níže) □

□

Rozhodnutí o ustanovení zvláštního příjemce lze zrušit na základě těchto skutečností:

- odpadly důvody, pro které byl zvláštní příjemce ustanoven (např. došlo ke zlepšení zdravot. stavu nebo došlo k omezení svéprávnosti oprávněného – poté opatrovník přebírá i oblast hospodaření s fin. prostředky za zvláštního příjemce)
 - smrtí oprávněného
 - ustanovený zvláštní příjemce neplní některou z povinností zvláštního příjemce uvedené v ust. § 118 odst. 4 (např. nehospodaří s fin. prostředky oprávněného tak, jak má – nehradí za něj povinné platby, nekomunikuje s úřadem, který rozhodnutí vydal atd.)

Rozhodnutí o zrušení zvláštního příjemce musí opět vydat místně příslušný obecní úřad.

Zpracovala: sociální pracovnice: Iva Jaklová